

Analys nettokostnadsavvikelse

Utfall 2023 med historisk trend samt andra relevanta nyckeltal.

Referenskostnad

- Referenskostnad används som begrepp för det förväntade kostnadsläget med hänsyn till demografi och geografi mm (teoretisk beräkning baserad på kostnadsutjämnning).
- Kostnadsutjämnningen har flera delmodeller (dock ej samhällsbyggnad och infrastruktur samt fritid och kultur).
- Referenskostnad visualiseras kronor per invånare.

Referenskostnad
(teoretiskt värde)

Nettokostnad
(utfall)

= Nettokostnadsavvikelse
(procent eller kronor)

Nettokostnad

- Nettokostnad är den faktiska kostnaden som kommunen har för ett enskilt år (framräknat genom att kommunerna lämnar ifrån sig bokföring till SCB, räkenskapssammandrag).
- Nettokostnad i delmodellerna för förskola, fritidshem, grundskola, gymnasiet, individ och familjeomsorg samt äldreomsorg.

Referenskostnad
(teoretiskt värde)

Nettokostnad
(utfall)

= Nettokostnadsavvikelse
(procent eller kronor)

Nettokostnadsavvikelse

- Nettokostnadsavvikelsen är skillnaden mellan referenskostnad och nettokostnaden.

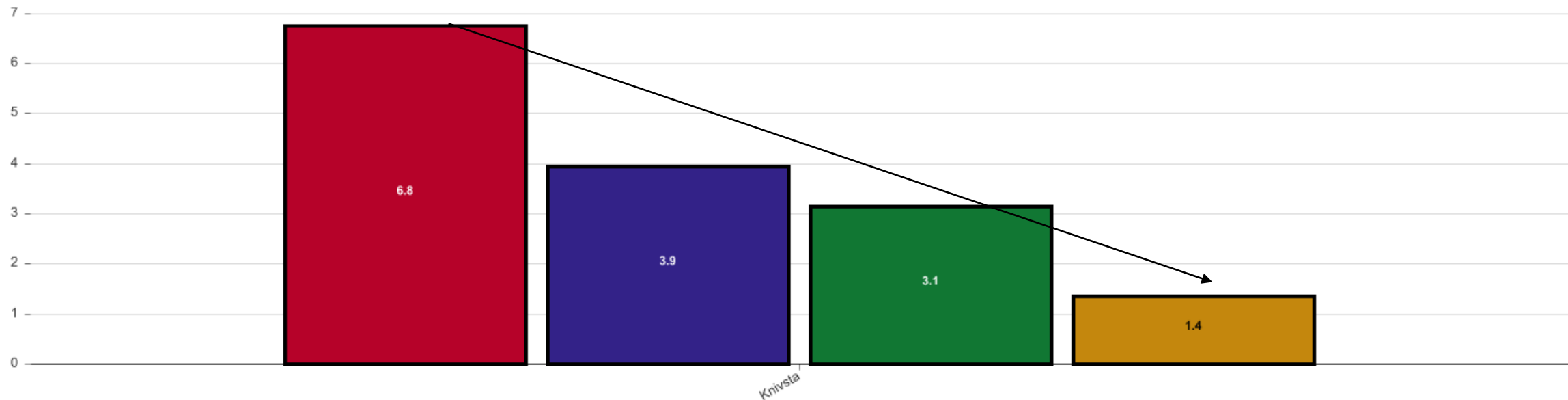
Delmodeller

1. Nettokostnadsavvikelse förskola inkl öppen förskola
2. Nettokostnadsavvikelse fritidshem, inkl. öppen fritidsverksamhet
3. Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9
4. Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola
5. Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg
6. Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg

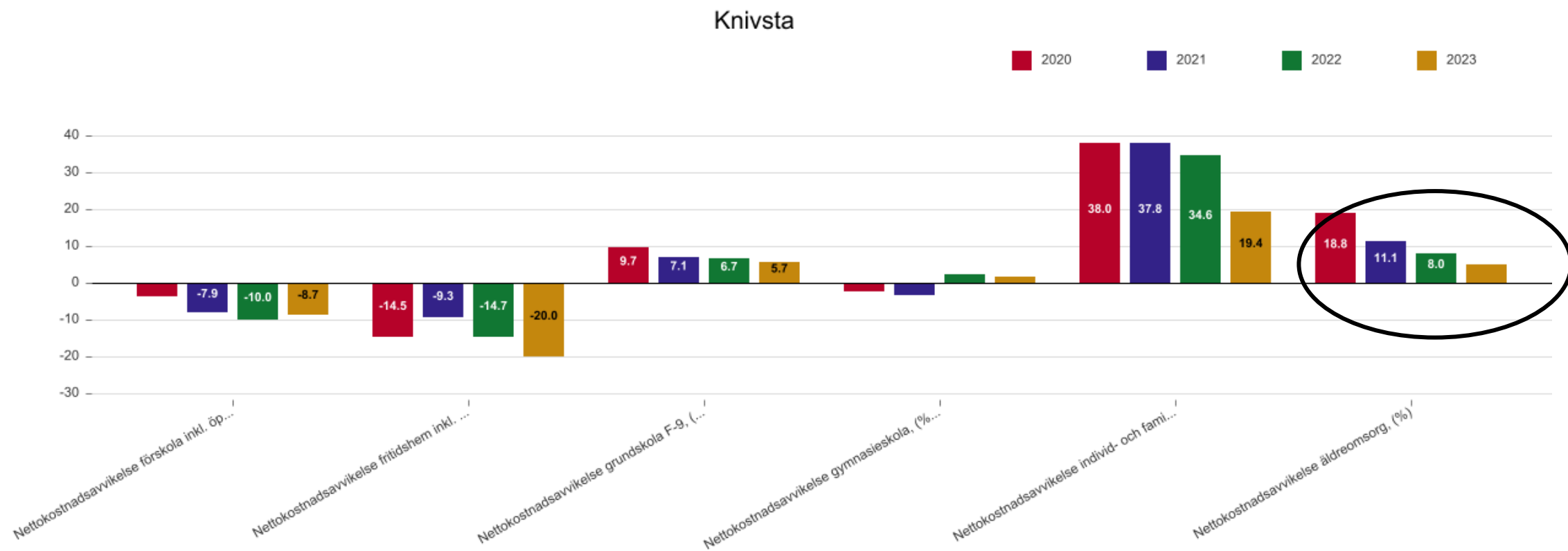
Trendutveckling totalt – procent

Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)

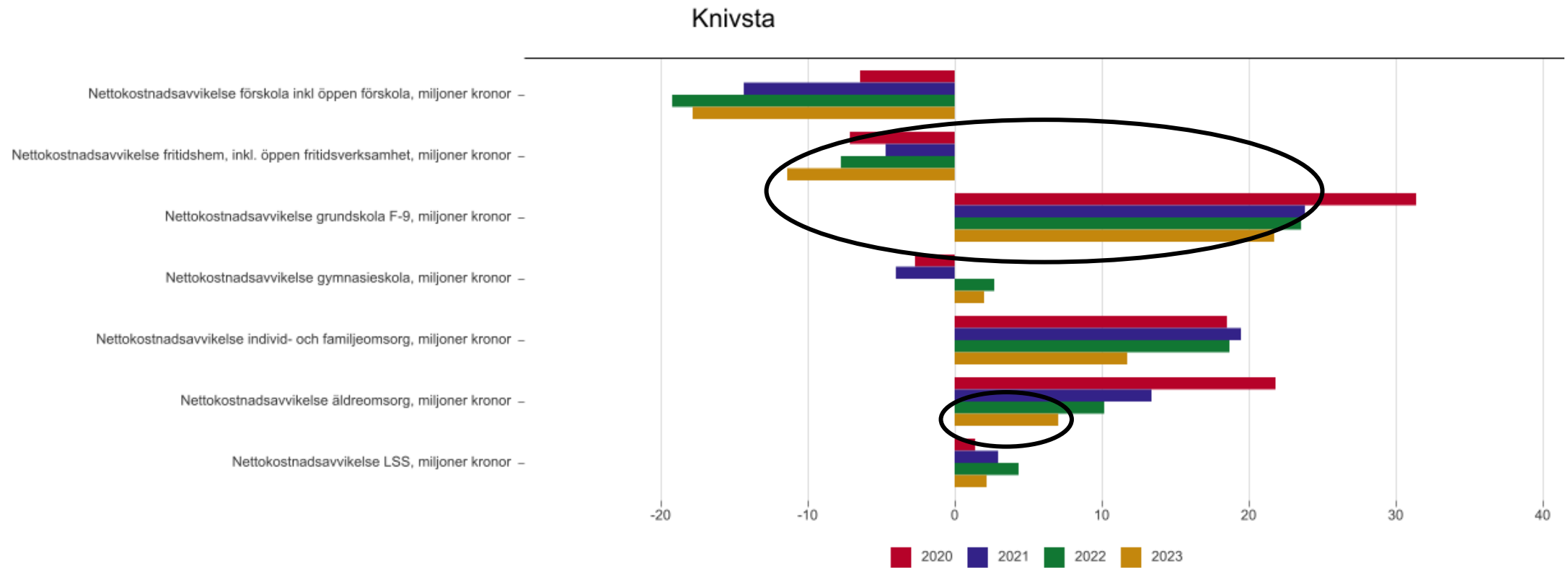
■ 2020 ■ 2021 ■ 2022 ■ 2023

Trender delområden - procent

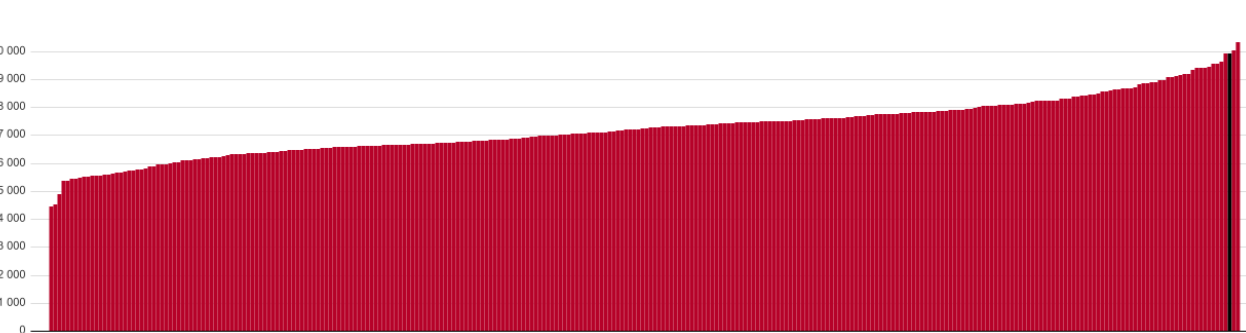

Trender delområden, miljoner kronor

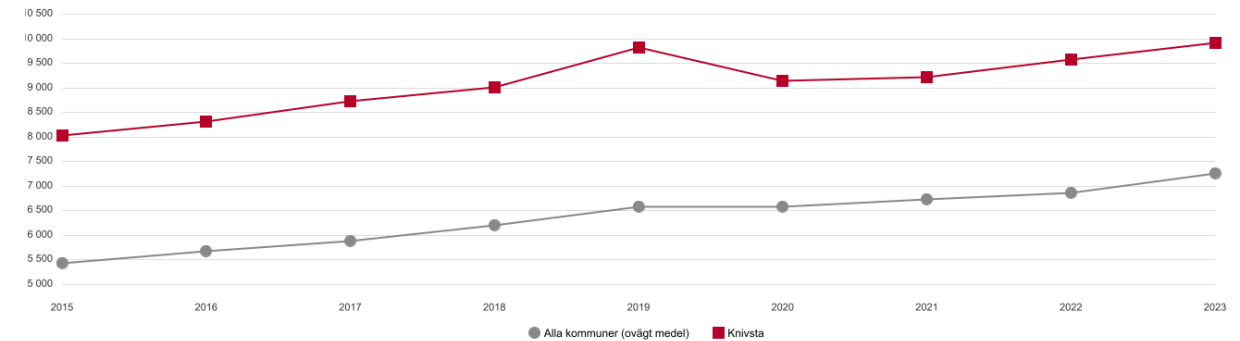

Referenskostnad förskola

Jämförelse: Referenskostnad förskola inkl. öppen förskola, kr/inv - (Knivsta Värde: 9 924, År: 2023)

Referenskostnad förskola inkl. öppen förskola, kr/inv

OBS Referenskostnad är kronor per invånare – hög respektive låg andel befolkning i målgruppen påverkar kostnaden. Knivsta har en hög andel barn och ska därför ha en hög referenskostnad.

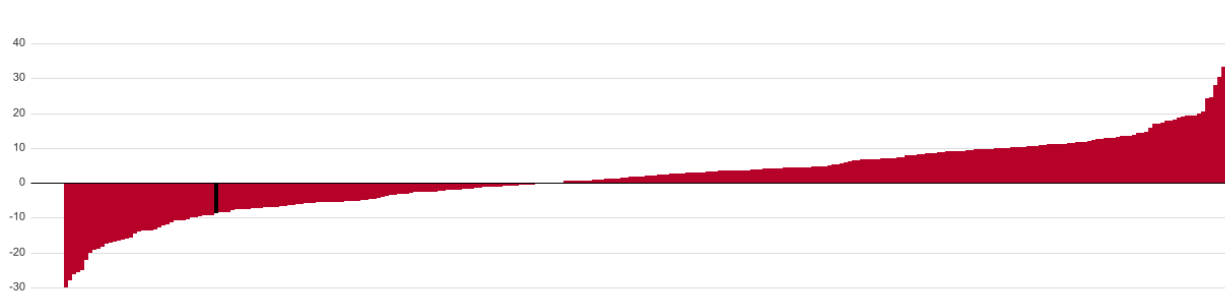
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl öppen förskola

- Referenskostnad 9924 kr per invånare (Y/Y 9585 kr)
- Nettokostnad förskola 9064 kr per invånare (Y/Y 8619 kr)
- Nettokostnadsavvikelse -860 kr per invånare (9064-9924 kr) eller -18 mnkr totalt

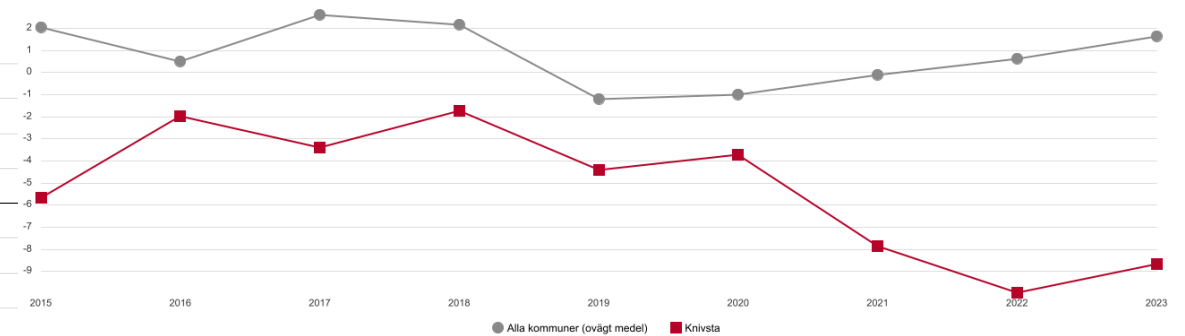

Trender förskola

Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%) - (Knivsta Värde: -8.7, År: 2023)

Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)

Nyckeltalets formel och komponenter

2014-2050: $((1000 * (K11018 + K11019) / K01900) / K11030 - K99991) * 100$

Komponenter och värden

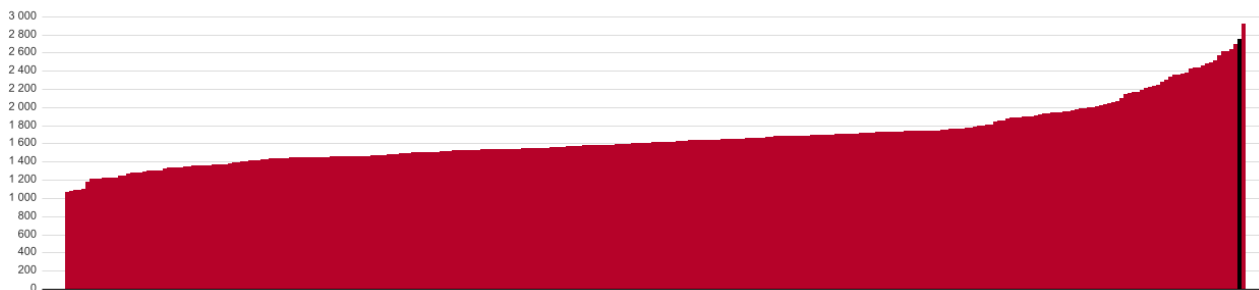
Komponent	Område	2020	2021	2022	2023
K01900 - Antal invånare totalt 31/12 år T. Källa: SCB.	Knivsta	19 106.0	19 818.0	20 133.0	20 714.0
K11018 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för förskola, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	167 583.0	168 281.0	172 804.0	187 016.0
K11019 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för öppen förskola, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	724.0	-2.0	719.0	734.0
K11030 - Referenskostnad förskola inkl. öppen förskola, kr/inv. Källa: SKR och SCB.	Knivsta	9 147.9	9 215.3	9 572.0	9 923.7
K99991 - Komponent med värdet 1 för beräkning i systemet Siffran 1 för alla kommuner och år.	Knivsta	1.0	1.0	1.0	1.0

Analys

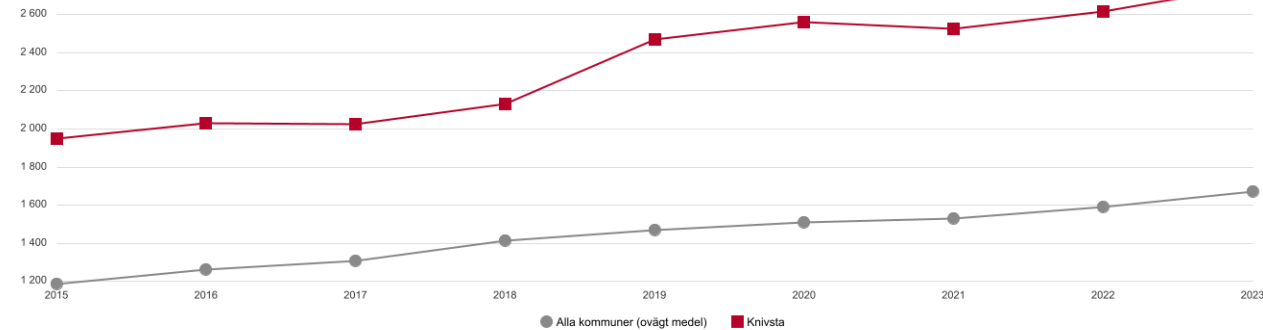
- Förskolan är ca 18 miljoner kronor lägre än referenskostnaden
 - Knivsta kommuns referenskostnaden är hög (hög andel barn i Knivsta).
 - Trenden för nyckeltalet visar en ökad kostnadsnivå under 2023 och över tid en fortsatt låg kostnadsnivå för verksamheten
- Är det rimligt?
 - Förskolan har en hög andel nya lokaler och bör ha en förhöjd kostnadsbild ur det perspektivet, å andra sidan har Knivsta kommun både flera stora förskolor och med hög beläggning (stordriftsfördelar/kostnadseffektivitet).
 - **Antal barn per heltidsanställd är något högre än genomsnittet.**

Referenskostnad fritidshem, inkl. öppen fritidsverksamhet

Referenskostnad fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv - (Knivsta Värde: 2 752, År: 2023)

Referenskostnad fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv

OBS Referenskostnad är kronor per invånare – hög eller låg andel befolkning i målgruppen påverkar kostnaden. Knivsta har en hög andel fritidsbarn och ska därför ha en hög referenskostnad

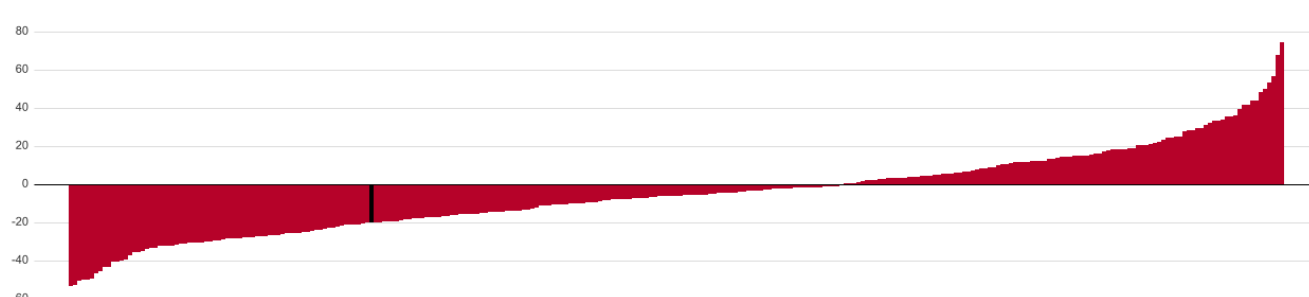
Nettokostnadsavvikelse fritidshem, inkl. öppen fritidsverksamhet

- Referenskostnad 2752 kr per invånare (Y/Y 2615 kr)
- Nettokostnad fritidshem 2202 kr per invånare (Y/Y 2231 kr)
- Nettokostnadsavvikelse -550 kr per invånare (2202-2752 kr) eller -11 mnkr totalt

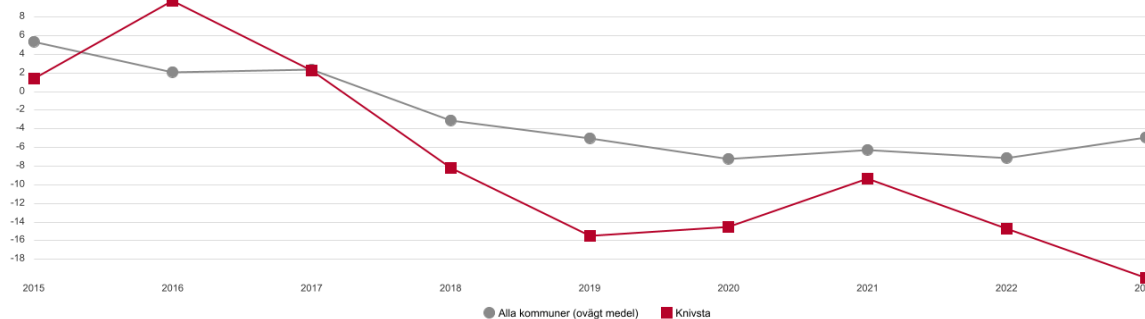

Trender fritidshem

Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%) - (Knivsta Värde: -20.0, År: 2023)

Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)

Nyckeltalets formel och komponenter

2014-2050: $((1000 * (K13011 + K13012) / K01900) / K13017 - K99991) * 100$

Komponenter och värden

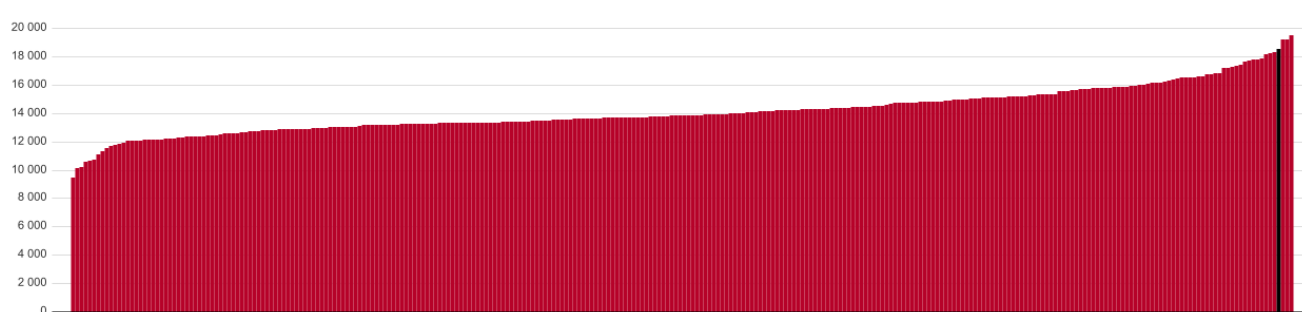
Komponent	Område	2020	2021	2022	2023
K01900 - Antal invånare totalt 31/12 år T. Källa: SCB.	Knivsta	19 106.0	19 818.0	20 133.0	20 714.0
K13011 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för fritidshem tkr. Källa: SCB.	Knivsta	41 788.0	45 383.0	44 908.0	45 612.0
K13012 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för öppen fritidsverksamhet, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	0.0	0.0	0.0	0.0
K13017 - Referenskostnad fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, kr/inv. Källa: SKR och SCB.	Knivsta	2 558.3	2 525.9	2 615.4	2 752.0
K99991 - Komponent med värdet 1 för beräkning i systemet Siffran 1 för alla kommuner och år.	Knivsta	1.0	1.0	1.0	1.0

Analys

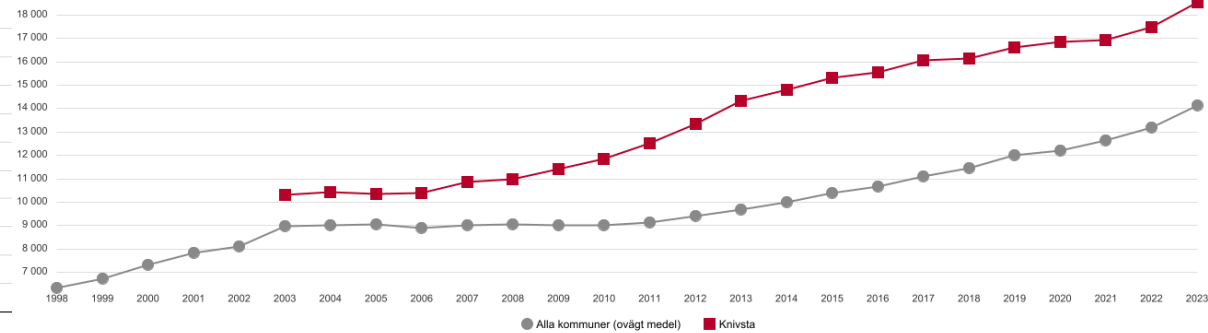
- Fritidshem är ca 11 miljoner kronor lägre än referenskostnaden
 - Kommuner tenderar till att ha en lägre kostnad än den teoretiska.
 - En lägre kostnadsnivå för nyckeltalet sedan föregående år, men ska tolkas försiktigt.
- Referenskostnaden är hög (hög andel barn i Knivsta).
- Är det rimligt?
 - Fritidshem och grundskola delar kostnader, kommunicerande kärl, sannolikt har kostnadsfördelning mellan fritids och grundskola viss påverkan på utfallet i nettokostnadsavvikelsen. *Nyckeltalet bör ses ihop med grundskola (grundskolan är dyrare än förväntat värde).*

Referenskostnad grundskola F-9

Referenskostnad grundskola F-9, kr/inv - (Knivsta Värde: 18 550, År: 2023)

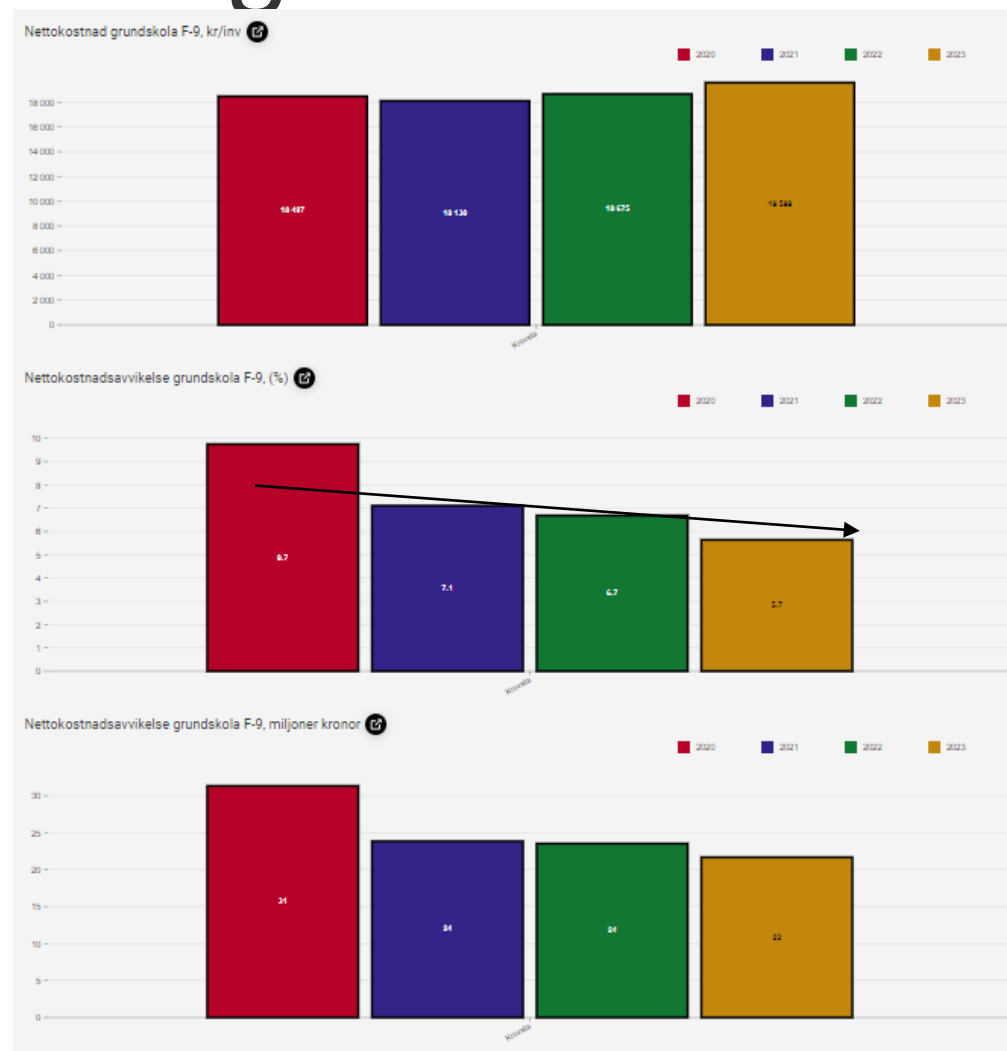
Referenskostnad grundskola F-9, kr/inv

OBS Referenskostnad är kronor per invånare – hög eller låg andel befolkning i målgruppen påverkar kostnaden. Knivsta har en hög andel barn (elever) och ska därför ha en hög referenskostnad

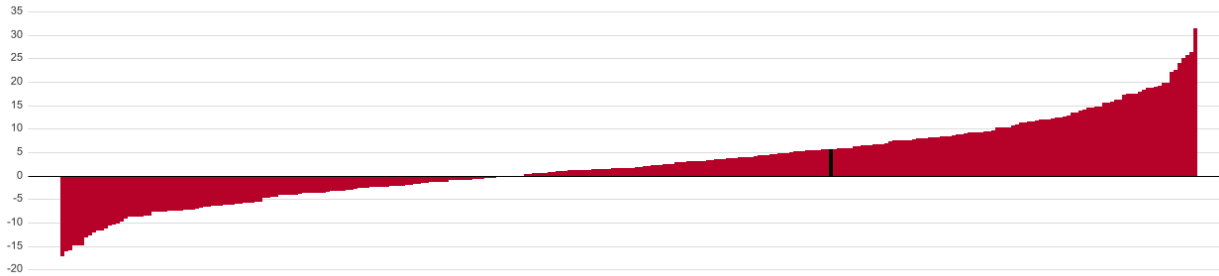
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9

- Referenskostnad 18550 kr per invånare (YTD 17506 kr)
- Nettokostnad förskoleklass och grundskola 19599 kr per invånare (YTD 18675 kr)
- Nettokostnadsavvikelse 1049 kr per invånare (19599-18550 kr) eller 22 mnkr totalt

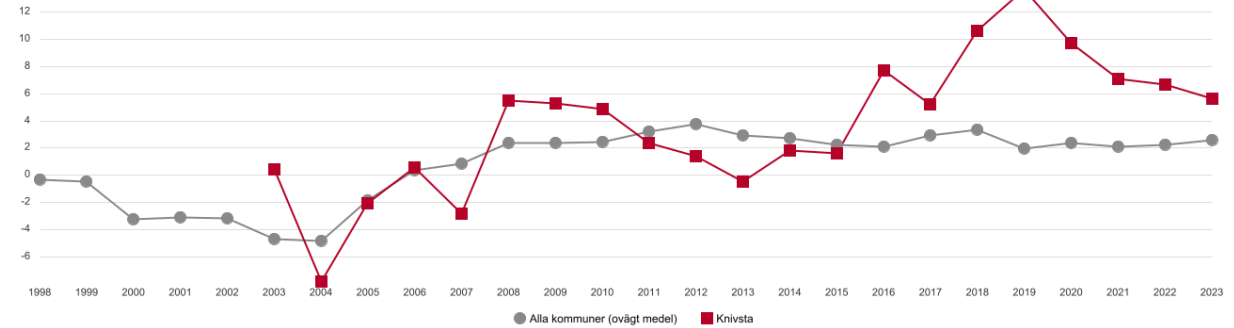

Trender grundskola F-9

Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%) - (Knivsta Värde: 5.7, År: 2023)

Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)

Nyckeltalets formel och komponenter

1998-2009: K59545

2010-2050: $((1000 * (K15030 + K15033) / K01900) / K15036 - K99991) * 100$

Komponenter och värden

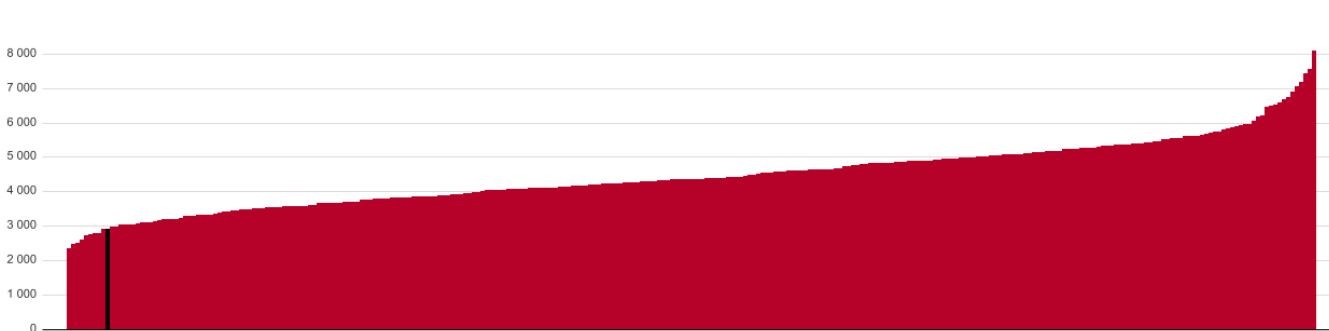
Komponent	Område	2020	2021	2022	2023
K01900 - Antal invånare totalt 31/12 år T. Källa: SCB.	Knivsta	19 106.0	19 818.0	20 133.0	20 714.0
K15030 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för förskoleklass, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	20 161.0	19 272.0	22 993.0	21 276.0
K15033 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för grundskola, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	333 243.0	340 036.0	352 991.0	384 695.0
K15036 - Referenskostnad grundskola F-9, kr/inv. Källa: SKR och SCB.	Knivsta	16 855.1	16 928.1	17 505.8	18 550.0
K99991 - Komponent med värdet 1 för beräkning i systemet Siffran 1 för alla kommuner och år.	Knivsta	1.0	1.0	1.0	1.0

Analys

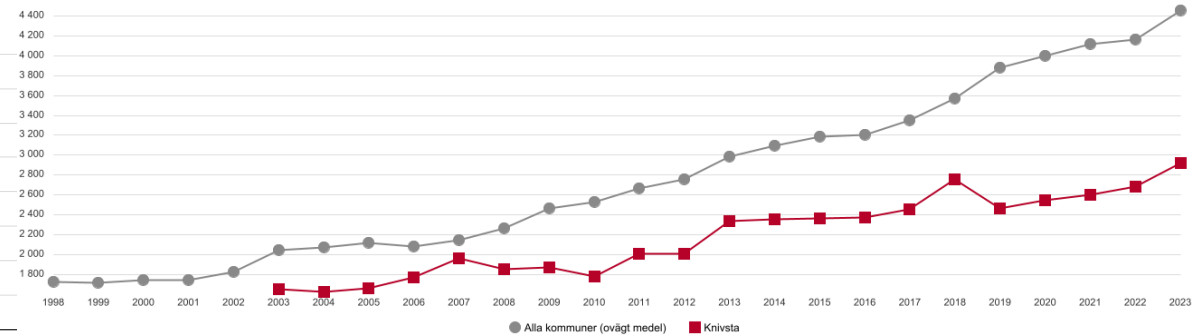
- Grundskolan är ca 22 miljoner kronor högre än referenskostnaden
 - Referenskostnaden är hög (hög andel barn i Knivsta).
 - En lägre kostnadsnivå för nyckeltalet sedan föregående år, men ska tolkas med försiktighet.
- Är det rimligt?
 - Nyckeltalet behöver ses ihop med fritidshem eftersom båda verksamheterna är kommunicerande kärn, då blir verksamheterna ca 11 mnkr dyrare än förväntat.
 - Det är känt att andelen nya grundskolefastigheter Knivsta kommun är hög, vilket påverkar kommunens kostnader för grundskola och fritidshem (hyra).
 - Politiska ambitioner (resurstilldelning) har indirekt en påverkan på avvikelsen, det finns också en dold hyreskostnad under fritidsverksamheten som har en stark koppling till grundskolan.

Referenskostnad individ och familjeomsorg

Referenskostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv - (Knivsta Värde: 2 923, År: 2023)

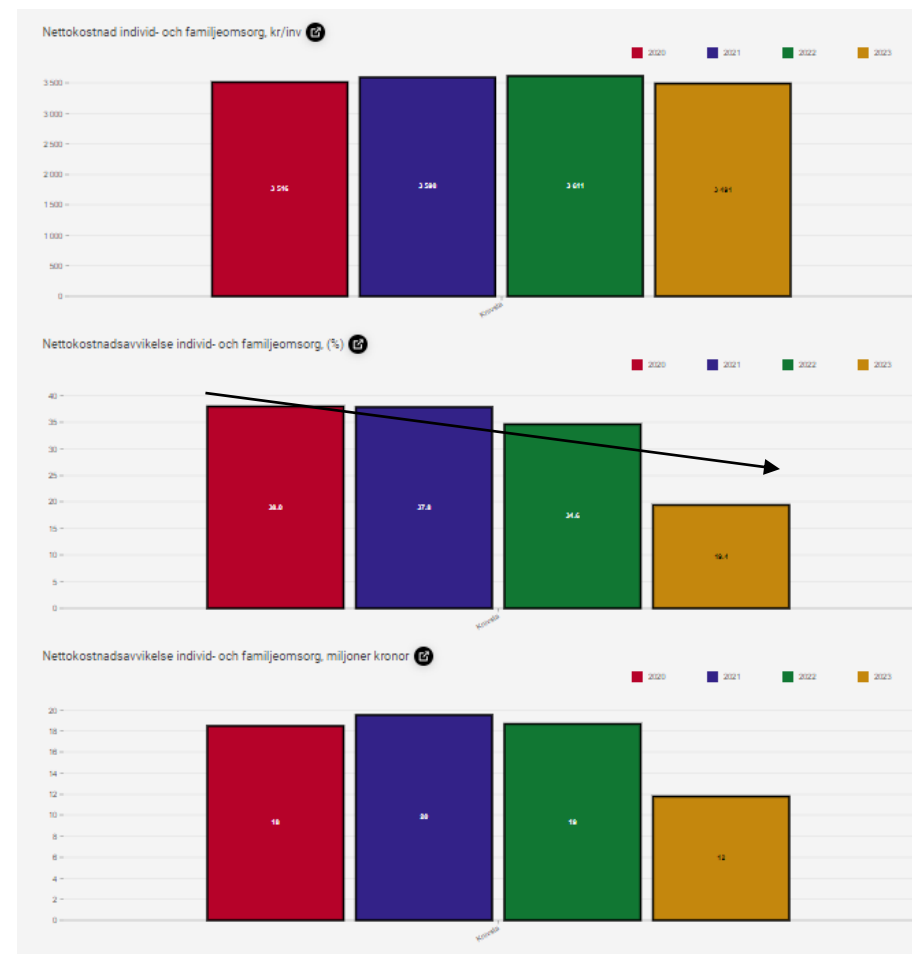
Referenskostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv

OBS Referenskostnad är kronor per invånare – hög respektive låg andel befolkning i målgrupperna påverkar kostnaden. Inkomstnivå, utländsk bakgrund, utbildningsnivå, försörjningsstöd påverkar referenskostnad.

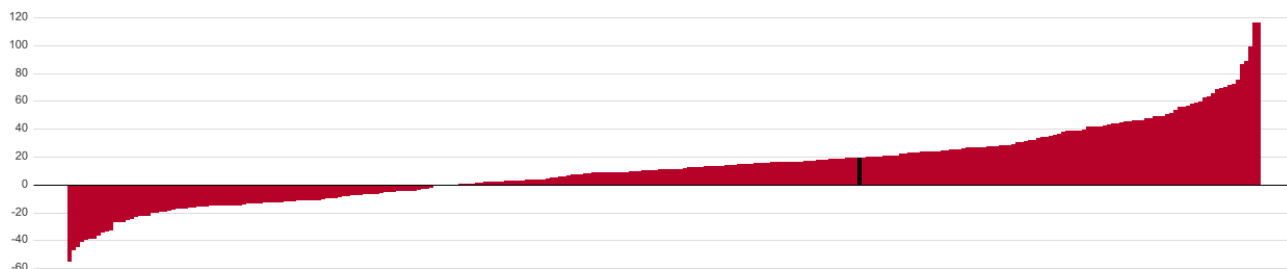
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg

- Referenskostnad 2923 kr per invånare (YTD 2683 kr)
- Nettokostnad individ och familjeomsorg 3491 kr per invånare (YTD 3611 kr)
- Nettokostnadsavvikelse 568 kr per invånare (3491-2923 kr) eller 12 mnkr totalt

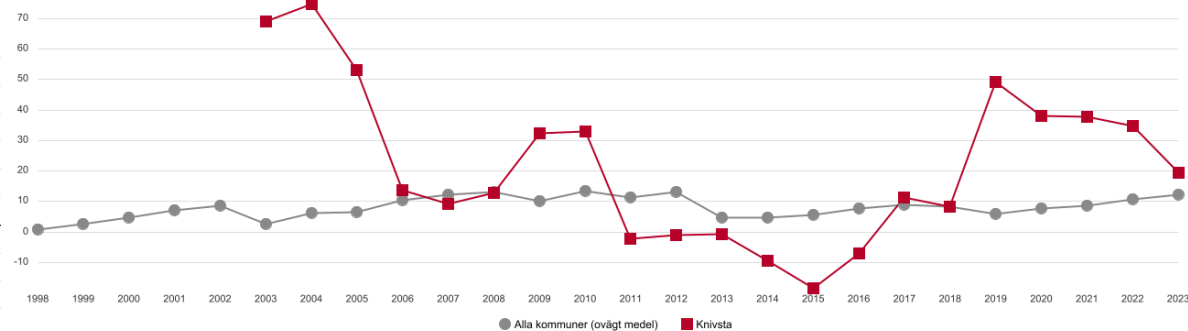

Trender individ- och familjeomsorg

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) - (Knivsta Värde: 19.4, År: 2023)

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)

Nyckeltalets formel och komponenter

1998-2009: K59547

2010-2050: $((1000 * K30011 / K01900) / K30013 - K99991) * 100$

Komponenter och värden

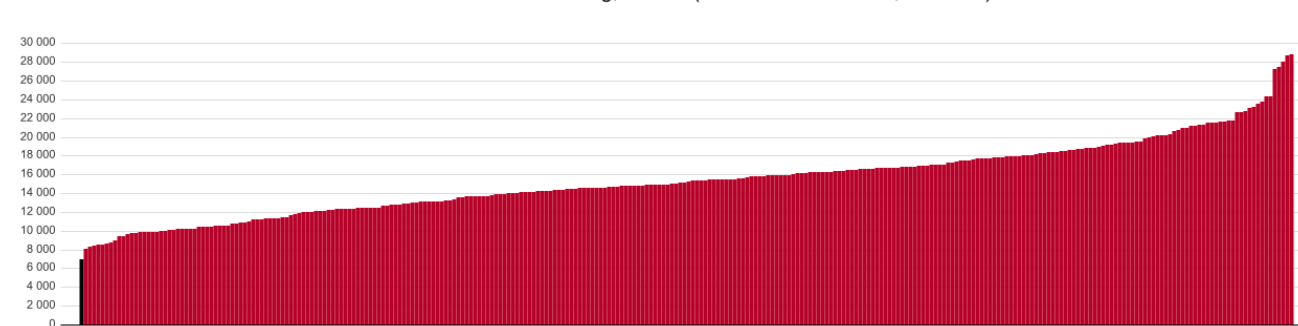
Komponent	Område	2020	2021	2022	2023
K01900 - Antal invånare totalt 31/12 år T. Källa: SCB.	Knivsta	19 106.0	19 818.0	20 133.0	20 714.0
K30011 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för Individ- och familjeomsorg, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	67 183.0	71 151.0	72 703.0	72 309.0
K30013 - Referenskostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv. Källa: SKR och SCB.	Knivsta	2 548.9	2 605.0	2 682.7	2 923.0
K99991 - Komponent med värdet 1 för beräkning i systemet Siffran 1 för alla kommuner och år.	Knivsta	1.0	1.0	1.0	1.0

Analys

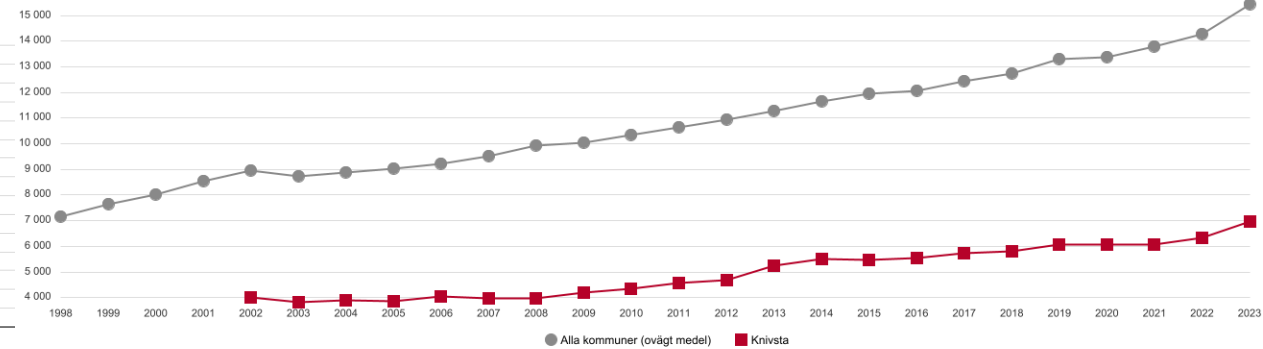
- Individ- och familjeomsorg är ca 12 miljoner kronor högre än referenskostnaden
 - Referenskostnaden är låg (en av de lägre i Sverige) pga socioekonomiska faktorer.
 - Knivsta har en trendmässigt sjunkande kostnadsnivå för nyckeltalet.
- Är det rimligt?
 - Regressionsanalyser visar att det finns ett samband mellan ”behov av IFO insatser” och ekonomiskt bistånd, hög inkomstnivå, andel med utländsk bakgrund, hög utbildningsnivå, ohälsotal etc. Alla delar påverkar referenskostnaden.
 - Knivsta har en lägre kostnad än genomsnittskommunen men högre än referenskostnaden. Den genomsnittliga nettokostnadsavvikelsen är ca 12 procent.

Referenskostnad äldreomsorg

Referenskostnad äldreomsorg, kr/inv - (Knivsta Värde: 6 965, År: 2023)

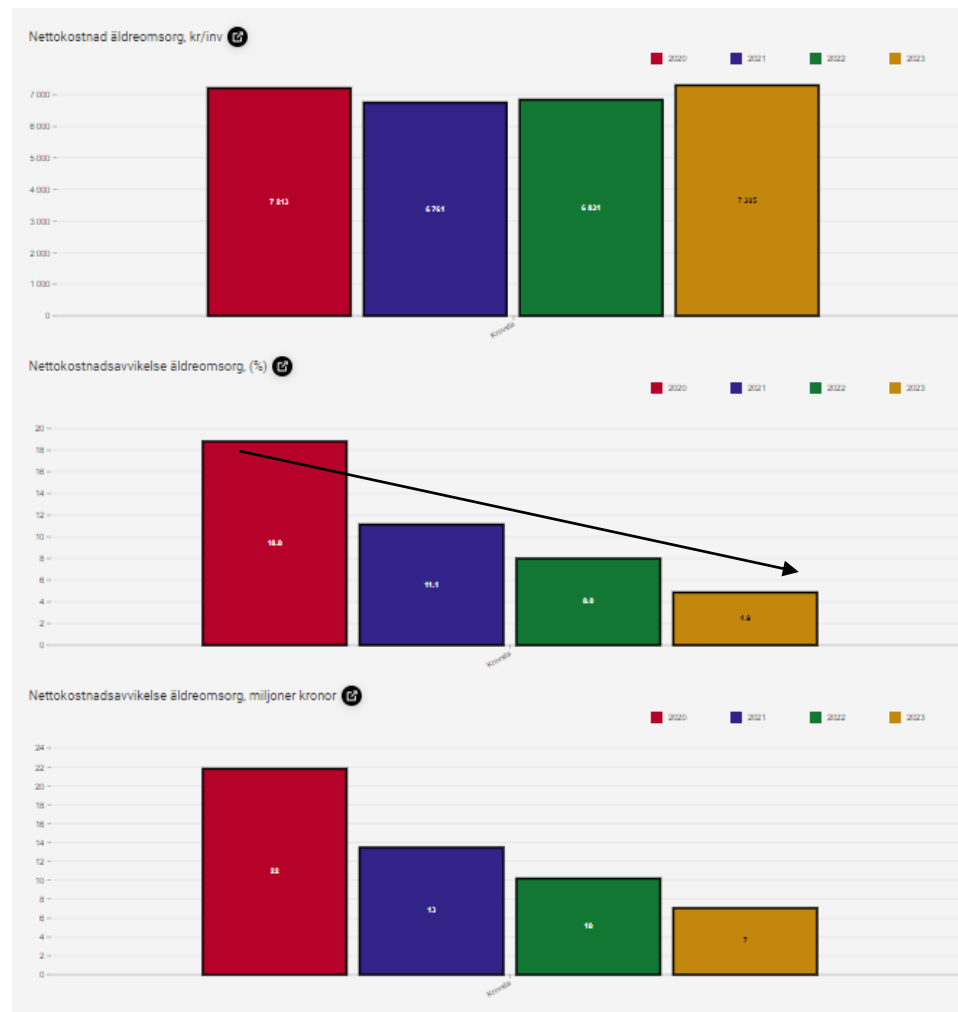
Referenskostnad äldreomsorg, kr/inv

OBS Referenskostnad är kronor per invånare – hög respektive låg andel befolkning i målgrupperna påverkar kostnaden. Knivsta har en låg andel äldre (65+) och ska därför ha en låg referenskostnad (OBS Lägst av alla kommuner!).

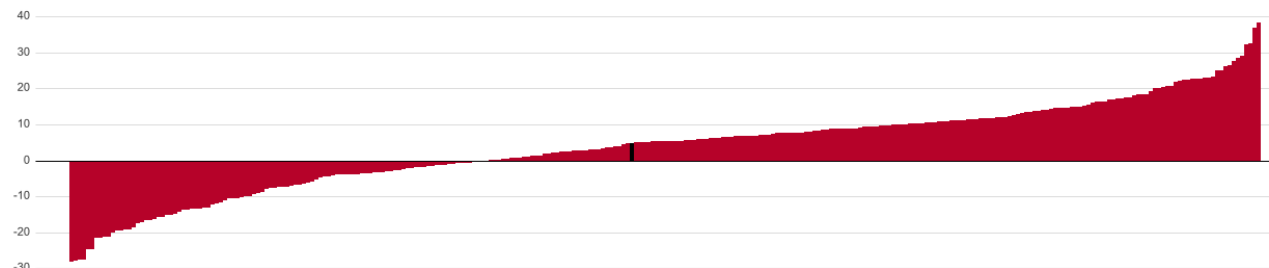
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg

- Referenskostnad 6965 kr per invånare (YTD 6325 kr)
- Nettokostnad äldreomsorg 7305 kr per invånare (YTD 6831 kr)
- Nettokostnadsavvikelse 340 kr per invånare (7305-6965 kr) eller 7 mnkr totalt

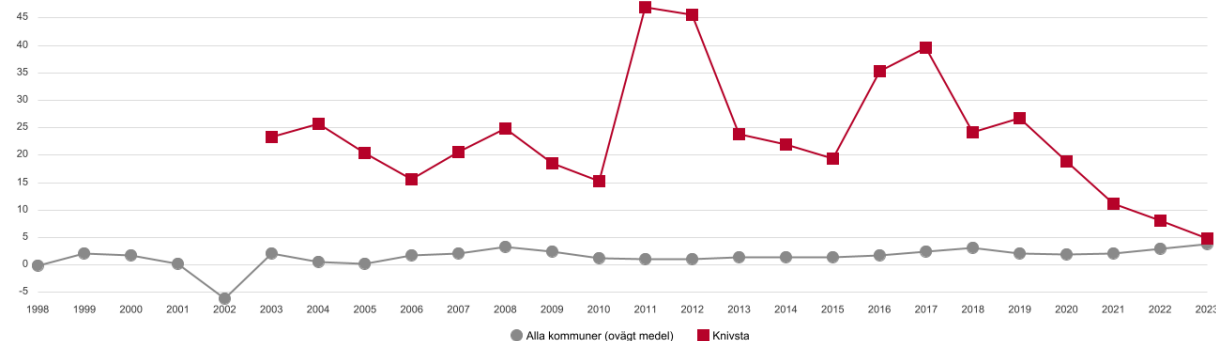

Trender äldreomsorg

Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%) - (Knivsta Värde: 4.9, År: 2023)

Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)

Nyckeltalets formel och komponenter

1998-2009: K59548

2010-2050: $((1000 * K20028 / K01900) / K20032 - K99991) * 100$

Komponenter och värden

Komponent	Område	2020	2021	2022	2023
K01900 - Antal invånare totalt 31/12 år T. Källa: SCB.	Knivsta	19 106.0	19 818.0	20 133.0	20 714.0
K20028 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för äldreomsorg, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	137 808.0	133 995.0	137 529.0	151 314.0
K20032 - Referenskostnad äldreomsorg, kr/inv. Källa: SKR och SCB.	Knivsta	6 070.0	6 083.3	6 324.6	6 965.1
K99991 - Komponent med värdet 1 för beräkning i systemet Siffran 1 för alla kommuner och år.	Knivsta	1.0	1.0	1.0	1.0

Analys

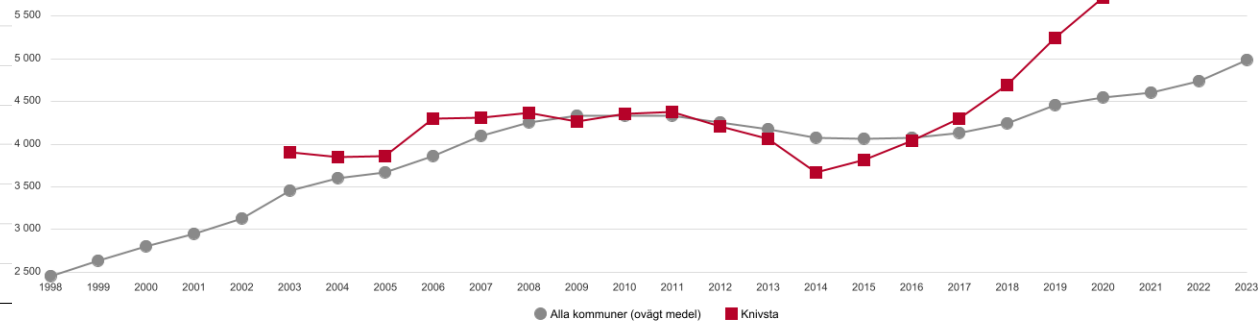
- Äldreomsorgen är ca 7 miljoner kronor dyrare än referenskostnaden
 - Referenskostnaden är låg men har stigit 2023 och snabbare än kommunens nettokostnad för äldreomsorg.
 - Knivsta har en trendmässigt sjunkande kostnadsnivå för nyckeltalet.
- Är det rimligt?
 - Knivsta kommun har låg andel äldre, ohälsotal låga. Fördelning av kostnader mellan funktionsnedsättning och äldreomsorg kan påverka utfallet.
 - Bedömningen är att nettokostnadsavvikelsen är rimlig, det är svårt att upprätthålla en kostnadseffektiv äldreomsorg med få brukare, eller snarare handlar det om att större verksamheter har stordriftsfördelar.

Referenskostnad gymnasieskola

Referenskostnad gymnasieskola, kr/inv - (Knivsta Värde: 5 943, År: 2023)

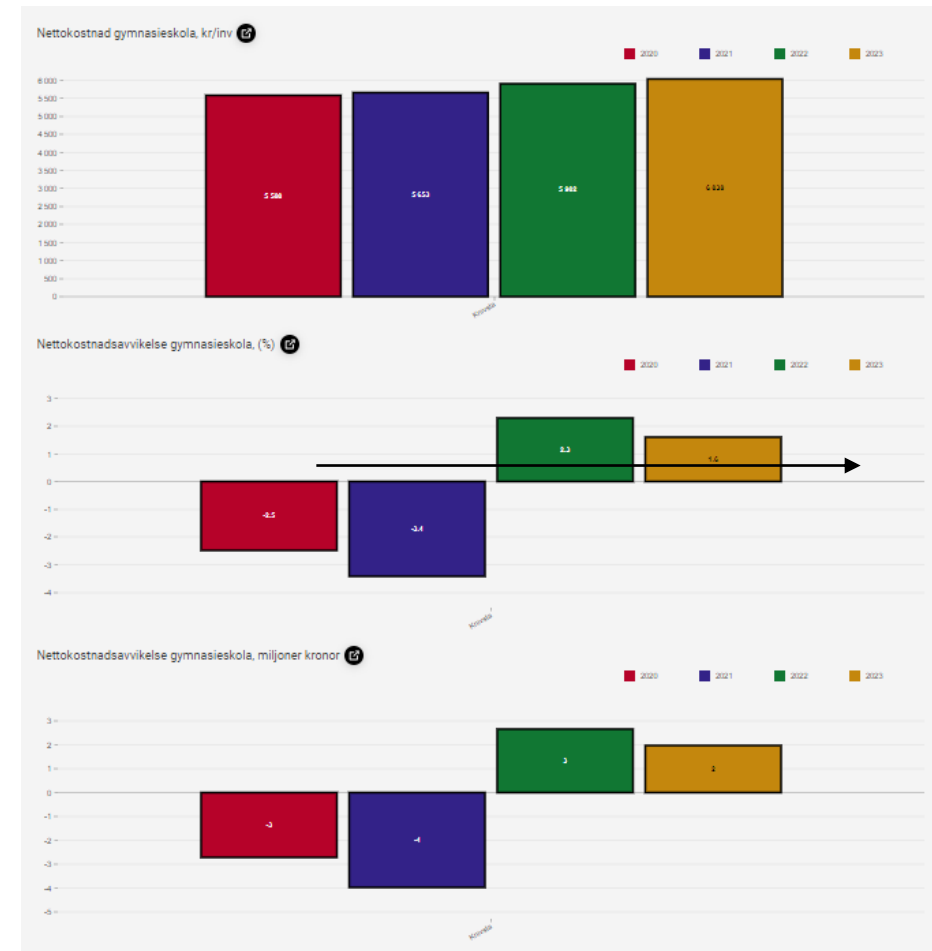
Referenskostnad gymnasieskola, kr/inv

OBS Referenskostnad är kronor per invånare – hög respektive låg andel befolkning i målgruppen påverkar kostnaden. Knivsta har en hög andel unga och hög referenskostnad.

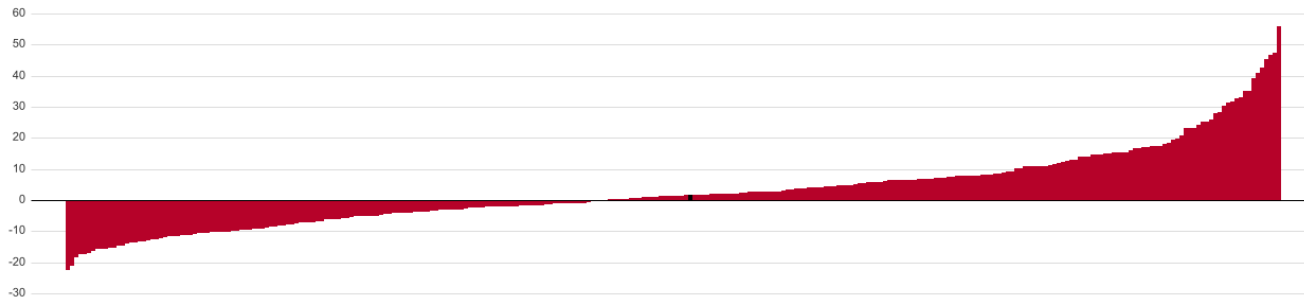
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola

- Referenskostnad 5943 kr per invånare (YTD 5770 kr)
- Nettokostnad gymnasieskola 6038 kr per invånare (YTD 5902 kr)
- Nettokostnadsavvikelse 95 kr per invånare (6038-5943 kr) eller 2 mnkr totalt

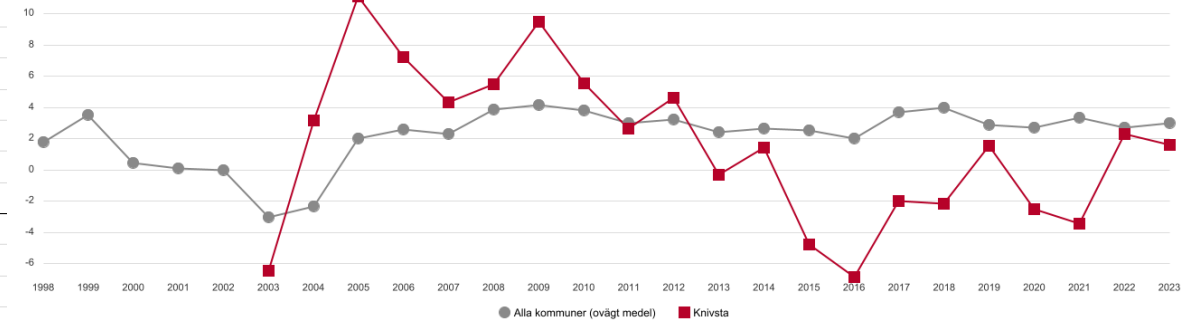

Trender gymnasieskola

Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%) - (Knivsta Värde: 1.6, År: 2023)

Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)

Nyckeltalets formel och komponenter

1998-2009: K59546

2010-2050: $((1000 * K17015 / K01900) / K17018 - K99991) * 100$

Komponenter och värden

Komponent	Område	2020	2021	2022	2023
K01900 - Antal invånare totalt 31/12 år T. Källa: SCB.	Knivsta	19 106.0	19 818.0	20 133.0	20 714.0
K17015 - Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt för gymnasieskola, tkr. Källa: SCB.	Knivsta	106 619.0	112 033.0	118 819.0	125 070.0
K17018 - Referenskostnad gymnasieskola, kr/inv. Källa: SKR och SCB.	Knivsta	5 722.6	5 852.8	5 769.7	5 942.9
K99991 - Komponent med värdet 1 för beräkning i systemet Siffran 1 för alla kommuner och år.	Knivsta	1.0	1.0	1.0	1.0

Analys

- Gymnasieskolan är ca 2 miljoner kronor dyrare än referenskostnaden
 - Referenskostnaden är hög pga hög andel unga.
 - Liten förändring av nyckeltalet (avvikelsen inom felmarginalen och nära referenskostnaden).
- Är det rimligt?
 - Knivsta kommun har hög kostnad i kronor per invånare vilket beror på en hög andel ungdomar i gymnasieålder. Kostnaden påverkas av skolskjuts, har en hög andel teoretiska program (som är billigare).
 - Knivsta påverkas i hög grad av kostnadsutvecklingen i andra kommuner.

Sammanfattning

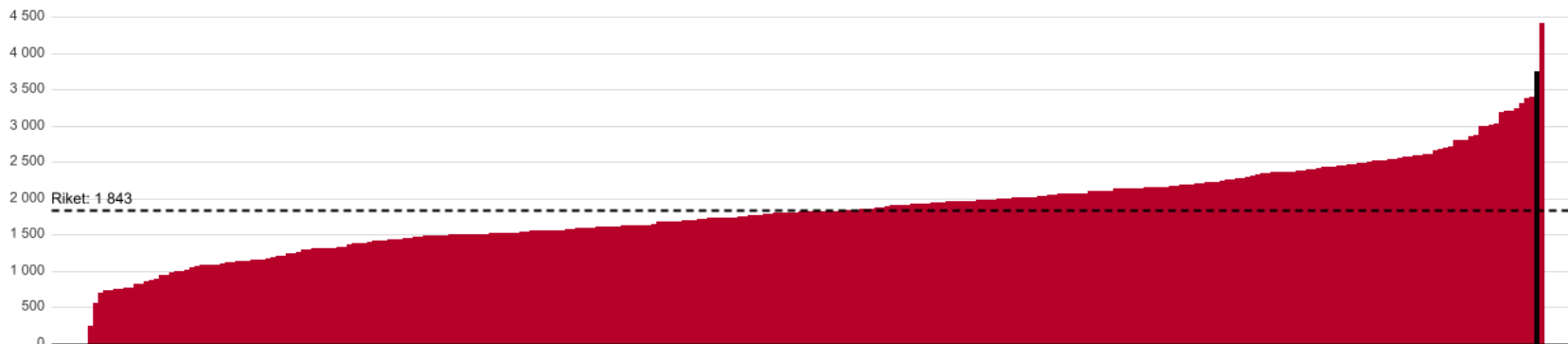
- Trenden är fortsatt god eller oförändrade nyckeltal, den totala nettokostnadsavvikelsen är +1,4 procent vilket innebär att kommunens nettokostnad i praktiken är densamma som den teoretiska, men det finns skillnader mellan delområden.
- Förskola har lägre kostnad än referenskostnaden.
- Individ och familjeomsorg har en högre kostnad än referenskostnaden.
- Grundskola (inkl fritids), äldreomsorg och gymnasieverksamhet är inom felmarginalen +/- 5 procent.

Fritid och kultur

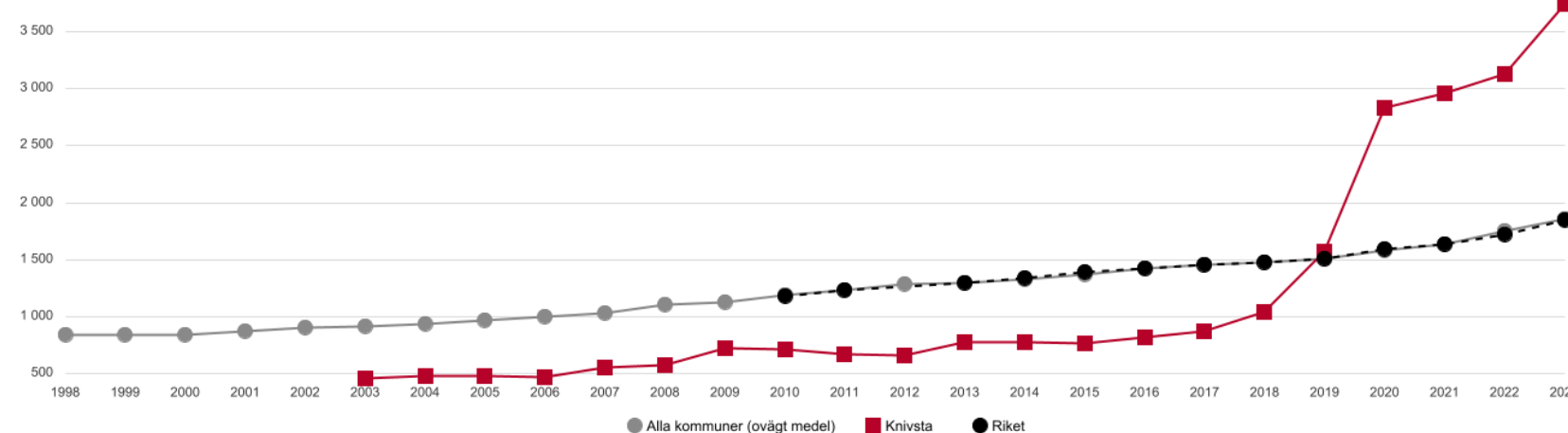

Fritidsverksamhet

Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv - (Knivsta Värde: 3 743, År: 2023)

Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv

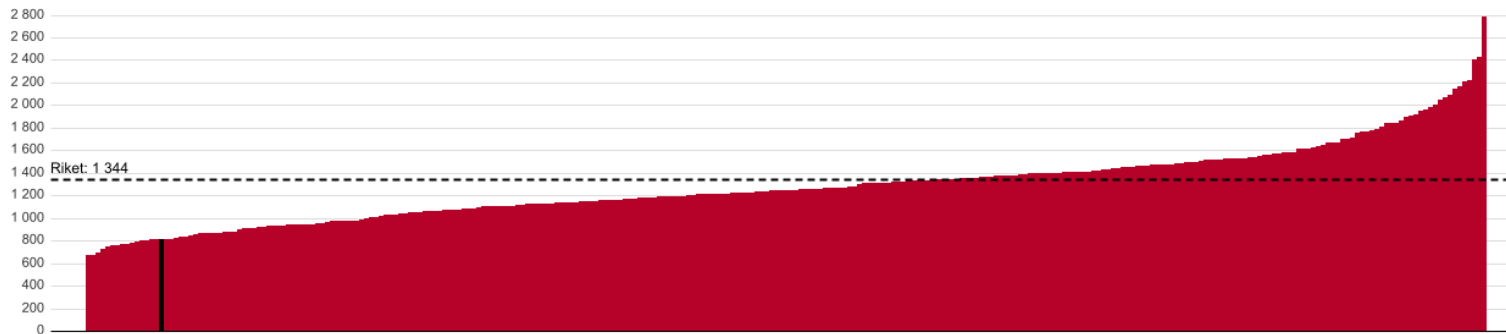

Knivsta's nettokostnad andra högsta i Sverige. Beror på att mer än halva hyran för grundskolans idrottshallar kostnadsförs som fritidsverksamhet.

Nya idrottsanläggningar påverkar också nyckeltalet (CIK, Adolfsbergsskolans sporthall). Nettokostnaden är ca 2000 kr högre per invånare jämfört med **genomsnittskostnaden, motsvarar ca 42 mnkr.**

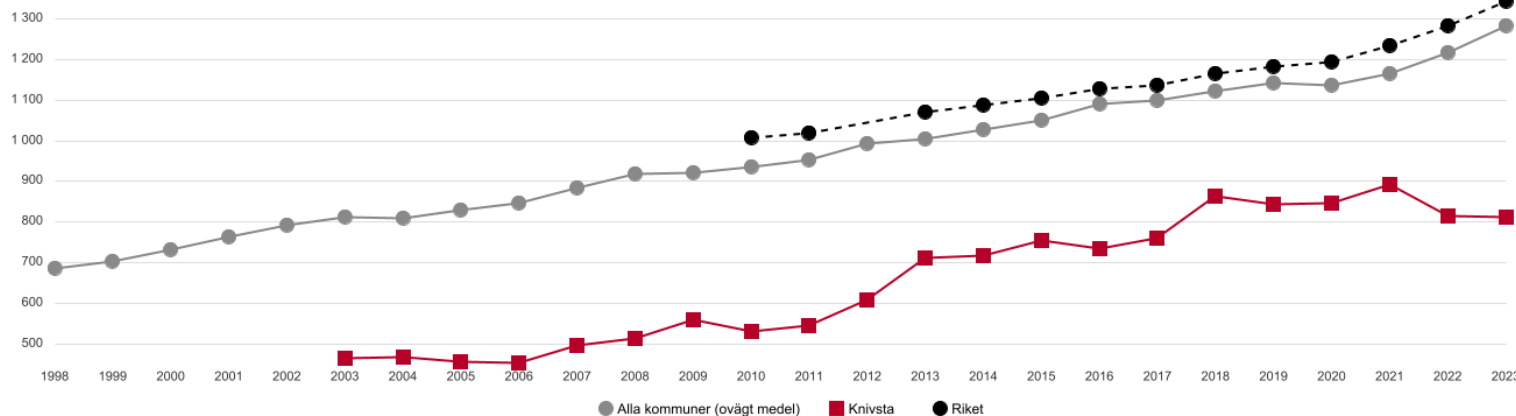
Kulturverksamhet

Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv - (Knivsta Värde: 811, År: 2023)

Knivsta's nettokostnad (kr/invånare) är en av de lägre i Sverige (nära oförändrat senaste 5 åren).

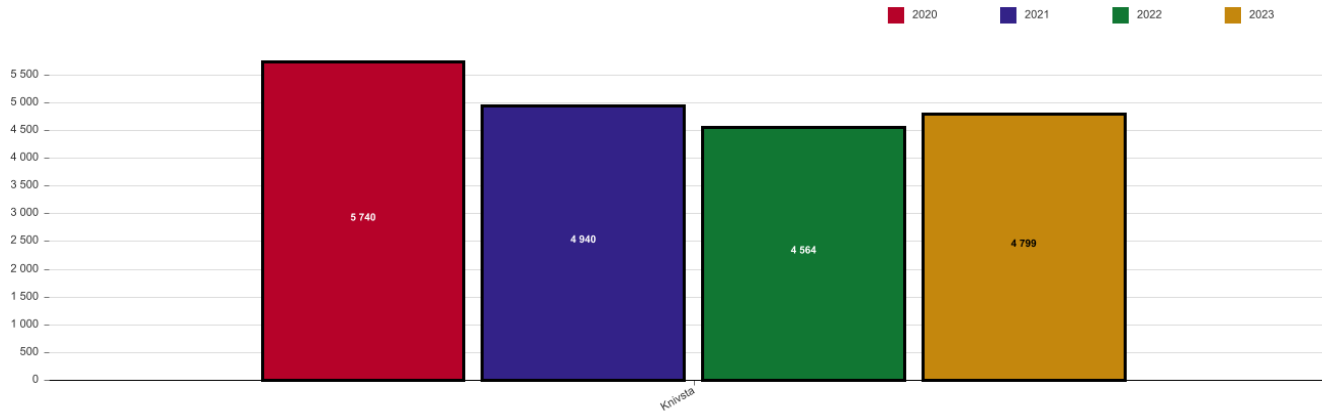
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv

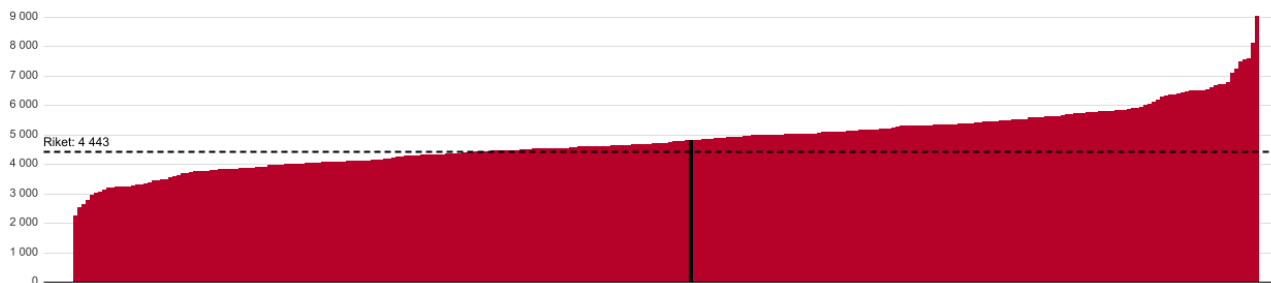
Scenkonstlokal CIK bokförs som kostnad för kultur, liksom kulturskola, bibliotek och allmän kultur (bidrag mm).

Samhällsplanering och infrastruktur

Nettokostnad infrastruktur, skydd m.m., kr/inv

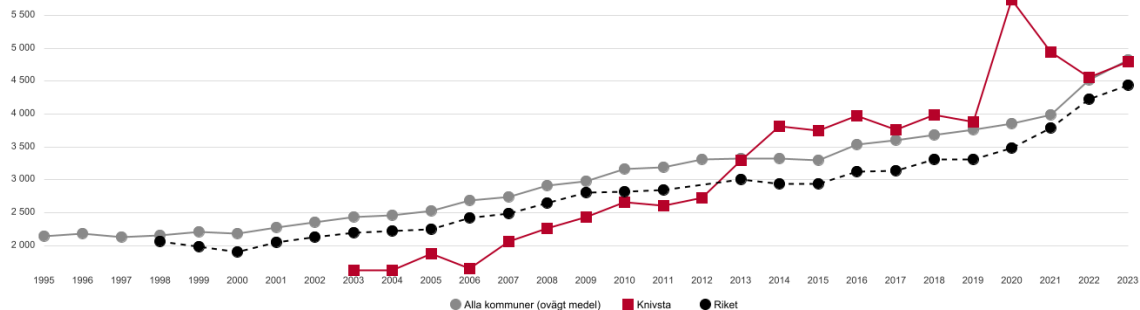
Nettokostnad infrastruktur, skydd m.m., kr/inv - (Knivsta Värde: 4 799, År: 2023)

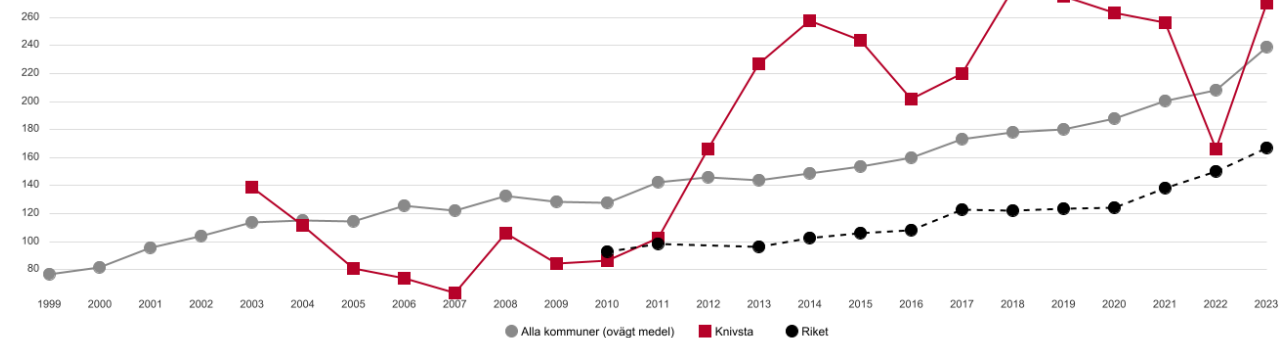
- Samhällsplanering och infrastruktur
- Nettokostnaden påverkas av kostnader som är kopplade till exploateringsverksamheten (obs ej vinsten)

Samhällsplanering och infrastruktur

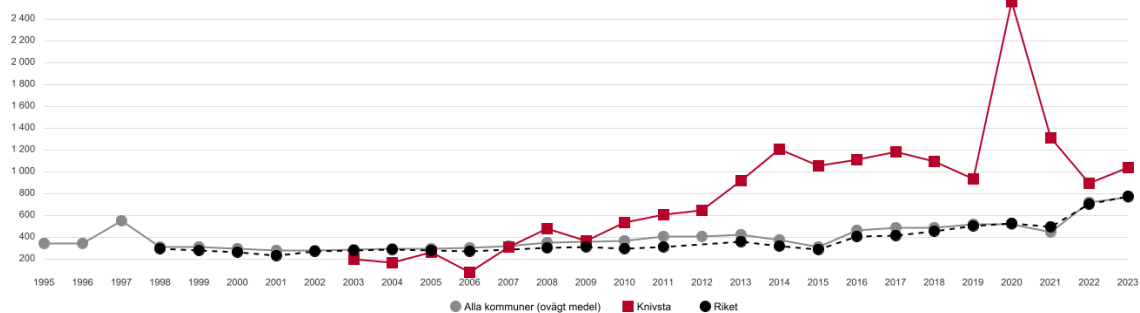
Nettokostnad infrastruktur, skydd m.m., kr/inv

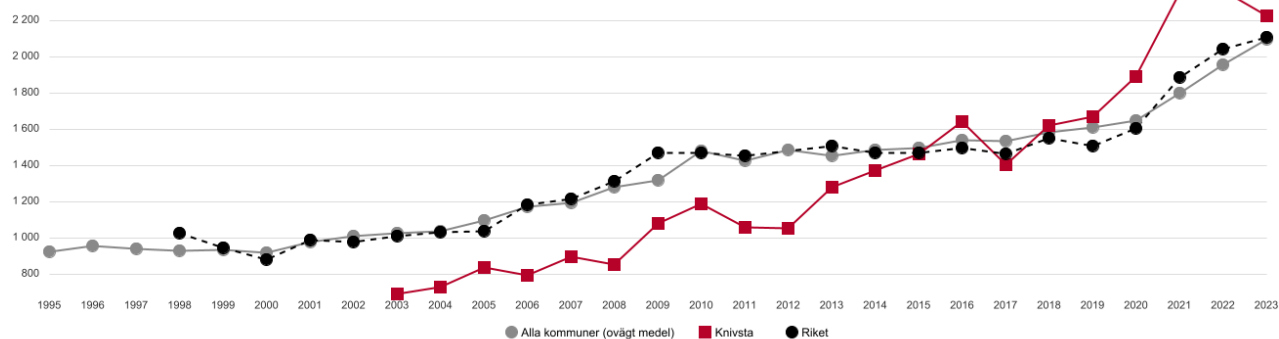
Nettokostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv

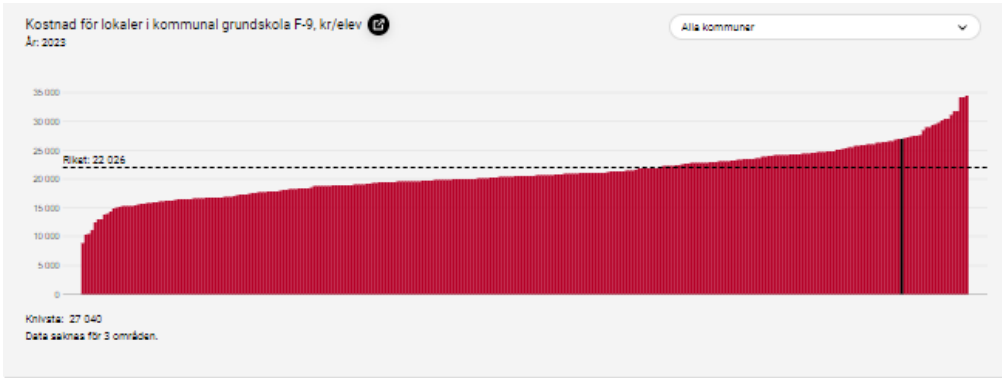
Nettokostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv

Nettokostnad väg- och järnvägsnät, parkering samt parker, kr/inv

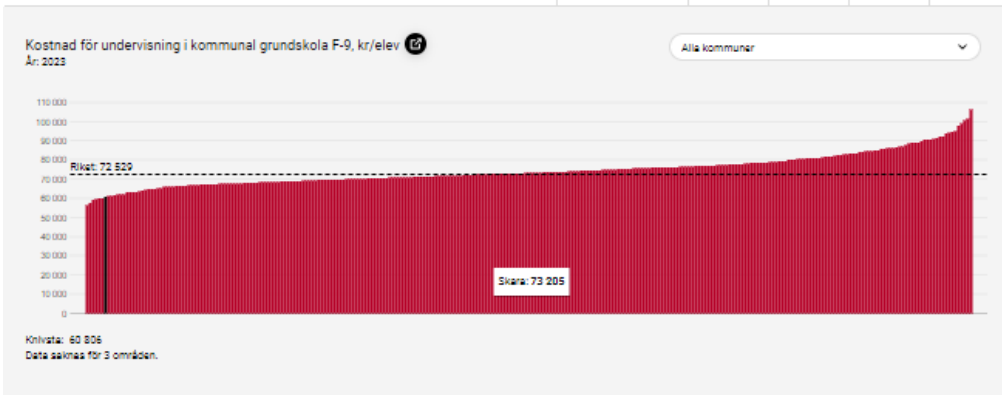

Grundskola

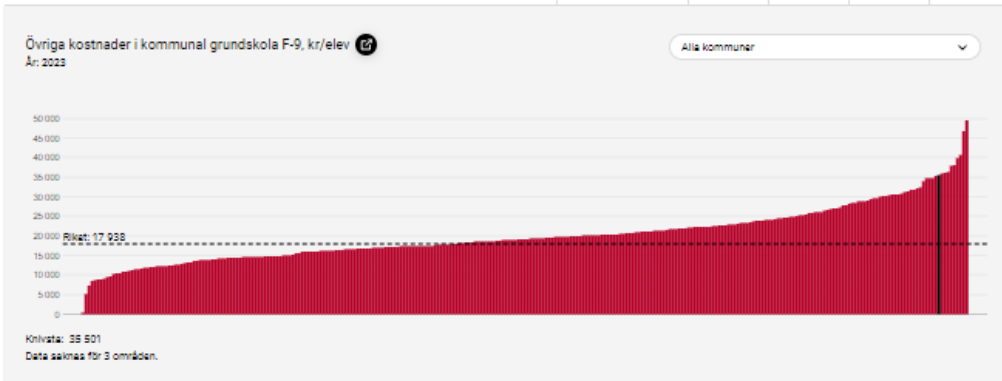
Kostnad för undervisning i kommunal grundskola F-9, kr/elev

Knivsta	84 400	88 920	84 624	60 806
---------	--------	--------	--------	--------

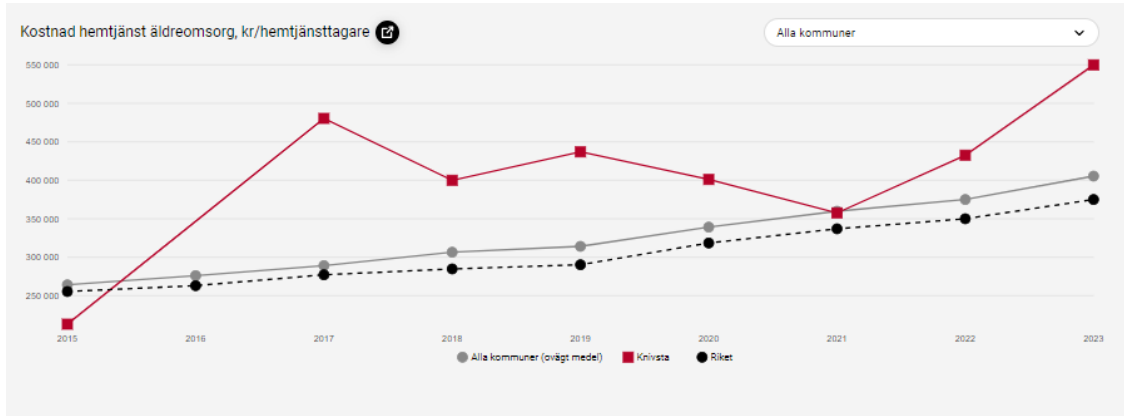

Övriga kostnader i kommunal grundskola F-9, kr/elev

Knivsta	25 411	30 114	31 405	38 501
---------	--------	--------	--------	--------

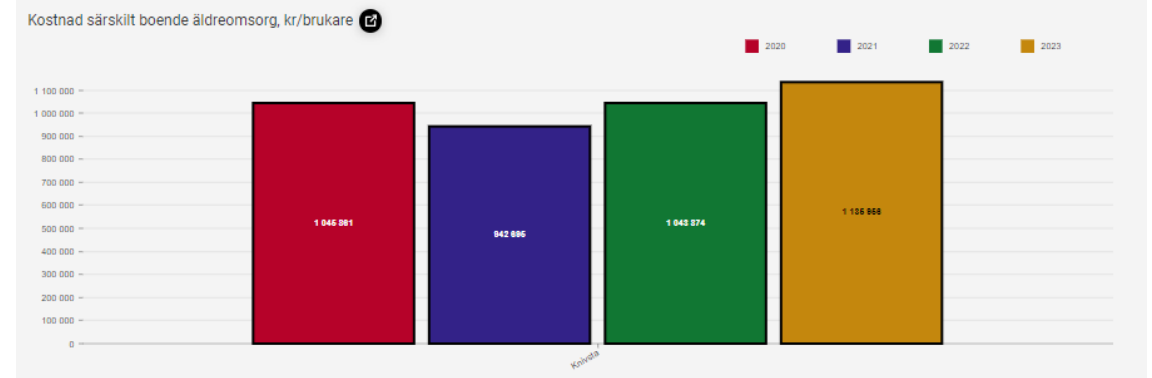
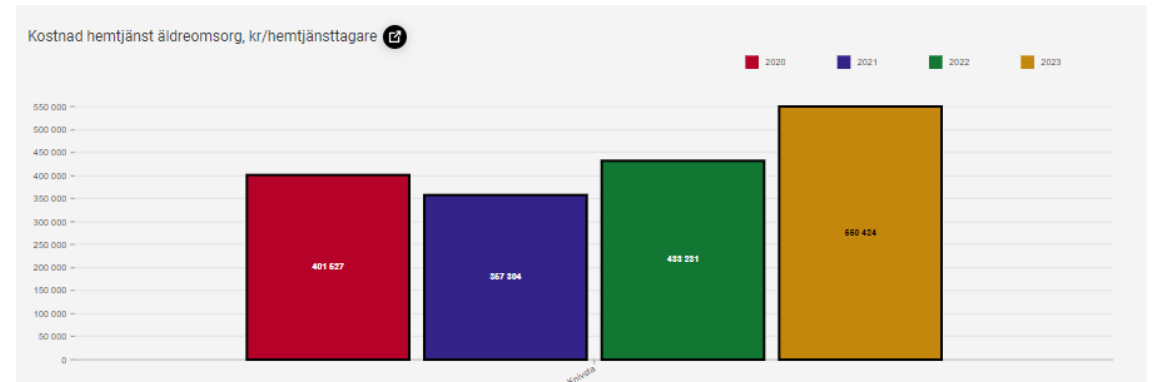
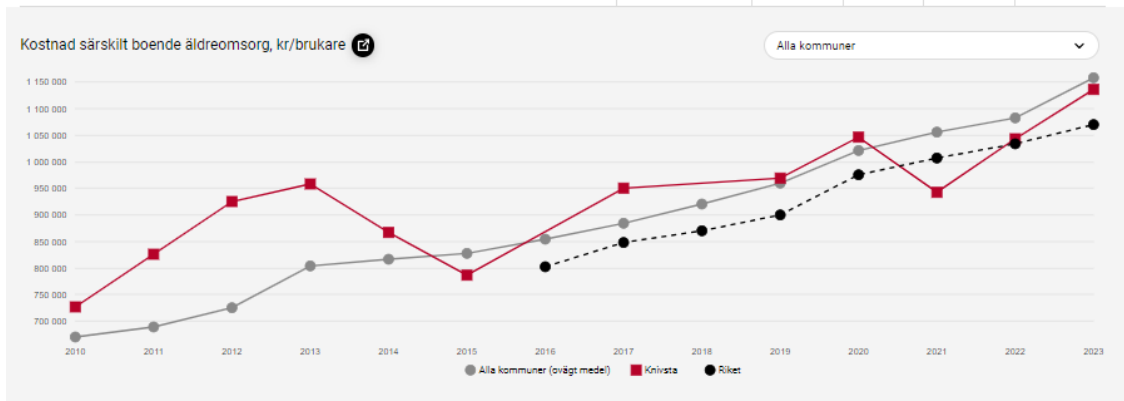

Hemtjänst och särskilt boende

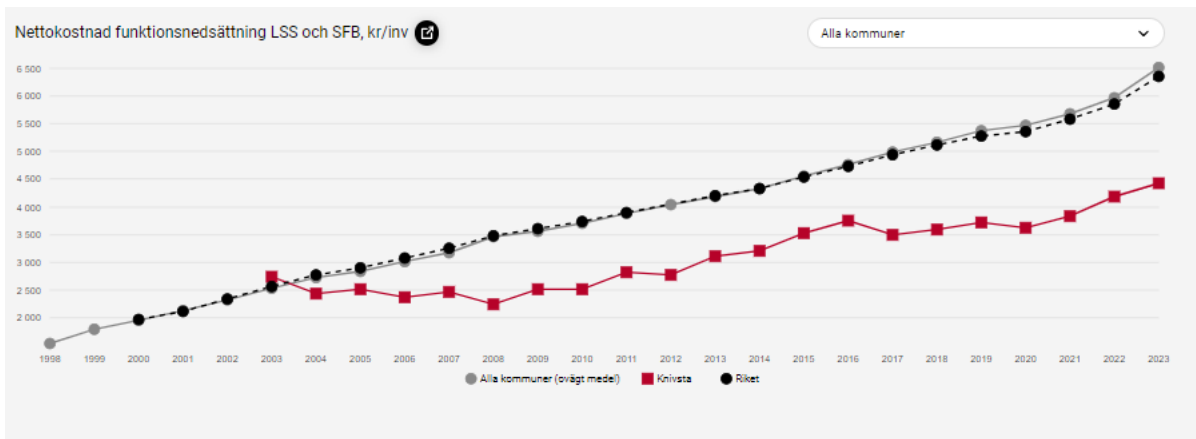

Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare

Knivsta	1 045 861	942 695	1 043 874	1 135 956
---------	-----------	---------	-----------	-----------

Funktionsnedsättning

Nettokostnad funktionsnedsättning totalt (SoL,LSS,SFB), kr/inv

År	Knivsta
2020	4 705
2021	5 139
2022	5 432
2023	5 779

